

Spis treści

Wprowadzenie	8
CZĘŚĆ I. METODY WSPÓLNE DLA NAUK (Adam Jonkisz)	11
1. Ogólna charakterystyka języka	13
1.1. Semiotyka – ogólna nauka o języku	13
1.2. Znaki, systemy znaków, języki.....	14
1.2.1. Pojęcie znaku.....	15
1.2.2. Język a inne systemy znaków.....	22
1.2.3. Typy języków i funkcje języka	24
1.3. Kategorie wyrażen języka.....	28
1.3.1. Pojęcie kategorii składniowej	28
1.3.2. Zdania	30
1.3.3. Nazwy	35
1.3.4. Funktory	40
2. Budowanie języka i opis dziedziny badań	42
2.1. Ustalanie terminologii	42
2.1.1. Ustalenie relacji między zakresami	42
2.1.2. Definiowanie terminów	48
2.2. Podział obszaru badań	57
2.2.1. Pojęcie podziału.....	57
2.2.2. Warunki poprawności podziału	58
2.2.3. Rodzaje podziałów	60
3. Formułowanie problemów badawczych	65
3.1. Rodzaje pytań.....	65
3.1.1. Pytania rozstrzygnięcia i dopełnienia.....	65
3.1.2. Pytania zamknięte/otwarte.....	68
3.1.3. Pytania sugestywne/niesugestywne	68
3.1.4. Pytania wiedzotwórcze/niewiedzotwórcze	68
3.2. Warunki dobrego postawienia pytania	69
3.2.1. Poprawność logiczna.....	69
3.2.2. Zasadność	70
3.2.3. Trafność.....	70
3.2.4. Rozstrzygalność	71
3.3. Odpowiedzi	72
3.3.1. Odpowiedzi dorzeczne/nedorzeczne	72
3.3.2. Odpowiedzi pełne/niepełne.....	73
3.3.3. Odpowiedzi adekwatne/nieadekwatne	73
4. Uzasadnianie zdań	75
4.1. Uzasadnianie bezpośrednie a pośrednie.....	75
4.2. Rozumowania	77
4.2.1. Rozumowania proste (wnioskowania).....	77
4.2.2. Rozumowania złożone	83

CZĘŚĆ II. BADANIA NAUKOWE W MEDYCYNIE	91
5. Etapy procesu badawczego (Monika Fajler)	92
5.1. Problem	92
5.2. Hipoteza	93
5.3. Zmienne.....	95
5.4. Definiowanie i operacjonalizacja.....	96
5.5. Skale pomiarowe	97
5.6. Plan badawczy	99
5.7. Analiza danych empirycznych	101
5.8. Publikacja	102
5.9. Dane naukowe a decyzja kliniczna.....	102
6. Rodzaje projektów badawczych w medycynie: eksperymentalne i nieeksperymentalne (Katarzyna Szmaglińska)	104
6.1. Eksperyment a obserwacja. Uwagi wstępne	104
6.2. Klasyczny schemat eksperymentalny	107
6.2.1. Schemat jednoczynnikowy	107
6.2.2. Schemat wieloczynnikowy	109
6.3. Trafność wewnętrzna eksperymentu	109
6.4. Schemat Solomona i schematy tzw. kombinowane	112
6.5. Quasi-eksperymenty	116
6.6. Trafność zewnętrzna eksperymentu	120
6.7. Podsumowanie	120
7. Etyka prowadzenia badań w naukach medycznych. Główne dokumenty deontologiczne (Lesław Niebrój).....	122
7.1. Znaczenie etyki w badaniach naukowych z zakresu medycyny	122
7.2. Kontekst historyczny powstania dokumentów deontologicznych dotyczących badań naukowych w medycynie	123
7.3. Źródła dylematów moralnych w medycznych badaniach naukowych	124
7.4. Badanie naukowe a praktyka medyczna	126
7.5. Terapeutyczne i nieterapeutyczne badania naukowe w medycynie	127
7.6. Medyczne badania naukowe prowadzone na ludziach.....	127
7.7. Zasady etyczne w medycznych badaniach naukowych prowadzonych na ludziach	128
7.7.1. Zasada szacunku dla autonomii i reguły od niej zależne	128
7.7.2. Zasady dobroczynności i nieszkodzenia oraz reguły od nich zależne	133
7.7.3. Zasada sprawiedliwości i reguły od niej zależne	135
7.8. Medyczne badania naukowe prowadzone na zwierzętach.....	136
7.9. Etyczne zobowiązania związane z publikowaniem prac naukowych.....	137
ANEKS 1 (Lesław Niebrój)	141
1. Podstawowe zalecenia dotyczące redakcji pracy magisterskiej na studiach medycznych	142
1.1. Zasadnicza struktura publikacji naukowej z dziedziny medycyny	143
1.2. Poszczególne elementy struktury pracy naukowej	144
ANEKS 2 (Lesław Niebrój)	150
1. Podstawowe zasady przygotowania kwestionariusza ankiety	151
1.1. Znaczenie ustrukturyzowanych narzędzi sondażu opinii respondentów	151
1.2. Podstawowe typy pytań stawianych w kwestionariuszach ankiet.....	152
1.2.1. Pytania dychotomiczne zwane także filtrującymi	152
1.2.2. Pytania o wielu możliwościach wyboru	152

1.2.3. Pytania z <i>kafeterią</i>	153
1.2.4. Pytania przypisujące rangi	153
1.2.5. Pytania wymuszające wybór	154
1.2.6. Pytania skali (rankingizujące)	154
1.2.7. Pytania warunkowe	154
1.2.8. Pytania półzamknięte	155
1.3. Zalety i wady pytań zamkniętych/pytań otwartych	155
1.4. Podstawowe zasady formułowania pytań	156
1.5. Zasady budowy kwestionariusza i jego dystrybucji	157
1.6. Pilotaż kwestionariusza	158
Literatura cytowana	159
Źródła internetowe	164